

НАРЕДБА

за условията и реда за издаване, удължаване и отнемане на удостоверение за високотехнологичен и/или иновативен проект, наречен „Стартъп виза“

Глава първа ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 1 С Наредбата се определят условията и редът за издаване, удължаване и отнемане на удостоверението за високотехнологичен и/или иновативен проект, наречен "Стартъп виза", съгласно изискванията на Закона за чужденците в Република България (ЗЧРБ), наричано по-нататък за краткост "удостоверението".

Чл. 2 Удостоверението се издава от министъра на икономиката.

Чл. 3 Удостоверението предоставя възможност на чужденци да започнат и развият проект, предвиждащ извършване на високотехнологична и/или иновативна дейност в страната, и е основание за получаване на разрешение за продължително пребиваване по чл. 24п, ал. 1 от ЗЧРБ.

Глава втора ЕКСПЕРТЕН СЪВЕТ

Чл. 4 (1) Към министъра на икономиката се създава Експертен съвет, като консултативен орган.

(2) Експертният съвет дава становище по:

1. представени проекти, кандидатстващи за издаване на удостоверение за високотехнологичен и/или иновативен проект;
2. искания за внасяне на промени в одобрени проекти.

(3) Експертният съвет се състои от 7 члена, в това число председател, който ръководи неговата работа, представлява съвета и отговаря за дейността му пред министъра на икономиката. Председател на Експертния съвет е заместник-министър на икономиката, определен от министъра на икономиката.

(4) Дейността на Експертния съвет се подпомага от секретариат, който подготвя и организира заседанията и съставя протокол. Секретариатът се състои от двама служители от администрацията на Министерството на икономиката, определени със заповедта на министъра на икономиката по ал. 6.

(5) Експертният съвет по ал. 1 включва заместник-министър на икономиката (председател), заместник-министър на образованието и науката, по един представител

на Държавната агенция за научни изследвания и иновации, Патентното ведомство, представител на академичната общност, определен от БАН и двама представители на юридически лица с нестопанска цел, обединяващи и имащи пряко отношение към стартъп компаниите и фондовете за дялово и рисково инвестиране.

(6) Поименният състав на членовете на Експертния съвет и членовете на секретариата се определя със заповед на министъра на икономиката по предложение на съответните ведомства и организации.

(7) При необходимост и в зависимост от насочеността на конкретния проект, председателят на Експертния съвет може да привлича към работата му външни експерти в съответната област, без право на глас при оценка на проектите.

(8) Заседанията на Експертния съвет се свикват при наличие на постъпили заявления за издаване на удостоверение.

Глава трета УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ИЗДАВАНЕ НА УДОСТОВЕРЕНИЕ ЗА ВИСОКОТЕХНОЛОГИЧЕН И/ИЛИ ИНОВАТИВЕН ПРОЕКТ

Чл. 5 За издаване на удостоверение за високотехнологичен и/или иновативен проект, чужденецът подава по електронен път в Министерството на икономиката заявление по образец съгласно Приложение 1.

Чл. 6 (1) Заявлението по чл. 5 и документацията по ал. 2 се подават на електронната поща на Министерство на икономиката на адрес e-docs@mi.government.bg, или чрез Системата за сигурно електронно връчване (<https://edelivery.egov.bg/>).

(2) В заявлението си заявителят предоставя следната информация и прилага в електронен формат следните документи:

1. Основна информация за заявителя;
2. Копие от страницата на документа за задгранично пътуване със снимката и личните данни на заявителя;
3. Данни за търговското дружество, когато е приложимо, в т.ч.:
  - а) регистрационен номер на дружеството - ЕИК или еквивалент;
  - б) наименование на дружеството;
  - в) седалище;
  - г) държава, в която е регистрирано дружеството.
4. Кратко представяне на дейността, продукта и/или услугата, които предлагат, в т.ч.:
  - а) описание на продукт/услуга и информация относно кой ползва продукта/услугата, как се ползва продукта/услугата, какъв проблем решава;
  - б) с какво се отличава дейността, продуктът или услугата от другите на пазара;
  - в) техническо описание на продукта/услугата;
  - г) секторна принадлежност;
5. Информация за произведена продукция/доставени услуги;
6. Информация за извършените разходи по проекта;

7. Финансови прогнози за планираните приходи и разходи за 3 години от датата на подаване на заявлението за растеж на производството и/или услугите по проекта
8. Основни индикатори за развитие (KPIs);
9. Информация за външно финансиране, когато е приложимо;
10. Информация за потенциалния пазар на продукта/услугата;
11. Основни конкуренти, когато е приложимо;
12. Информация за осъществени приходи от продажби на продукта/услугата до момента на подаване на заявлението, когато е приложимо;
13. Информация за основни потребители и техният брой, когато е приложимо;
14. Информация за настоящи и потенциални бизнес партньори и доставчици;
15. Информация за екипа, който работи по проекта;
16. Бизнес план и презентация на проекта;
17. Описание (документация, снимков материал, линк) на прототип на продукта/услугата и/или минимално жизнеспособен продукт,;
18. Копие от документ за валиден патент за изобретение или валидно свидетелство за регистрация на полезен модел за ЕС, САЩ или държави членки на Организацията за икономическо сътрудничество, във връзка с проекта, когато е приложимо;
19. Копие на договор за инвестиция със специализиран международен фонд за дялово и рисково инвестиране, опериращ със средства от Европейски структурни и инвестиционни фондове и/или Европейския инвестиционен фонд, за не по-малко от 100 000 лева, както и препоръка издадена от съответния фонд за приноса на заявителя в проекта, когато е приложимо;
20. Копие на договор или писмо за намерение за инвестиция от фонд за дялово и рисково инвестиране в Република България, опериращ със средства от Европейски структурни и инвестиционни фондове и/или Европейския инвестиционен фонд, когато е приложимо;
21. Удостоверение за качество на проект (Seal of Excellence) по програмите „Хоризонт 2020“ или „Хоризонт Европа“, когато е приложимо;
22. Публикации в научни списания и цитирания, когато е приложимо;
23. Диплома за завършено ниво на образование, когато е приложимо.

(3) Информацията от заявлението по ал. 2 се попълва по образец на български и английски език, като водещ е българският. Приложенията, удостоверяващи декларираните обстоятелства, следва да бъдат преведени на български език с легализиран превод

(4) Заявлението постъпва електронно по посочените в ал. 1 начини и получава входящ номер от деловодната система на Министерството на икономиката.

(5) Постъпилото заявление, с приложените към него документите се допуска за разглеждане от Експертния съвет, когато са изпълнени следните условия:

1. Представено е надлежно попълнено Приложение 1, по чл. 5
2. Представени са надлежно разработени, изчерпателни и реалистични бизнес план и презентация за проекта, в които има наличие на информация за:
  - а) Дефиниран проблем, който се разрешава с предложения проект;
  - б) Описание на решението, продуктите и/или услугите;
  - в) Описание на бизнес модела;
  - г) Описание на стратегията;

- д) Описание на екипа;
  - е) Размер на потенциалния пазар;
  - ж) Описание на потенциалните клиенти;
  - з) Анализ на конкуренцията;
  - и) Уникални конкурентни предимства спрямо налични продукти, технологии и услуги;
  - к) Маркетингова стратегия;
  - л) Оперативен план;
  - м) Видео презентация;
  - н) Наличие на уеб сайт и/или профил, в специализирана бизнес платформа;
3. Представени са надлежно разработени, изчерпателни и реалистични финансови прогнози за проекта за 3 години от датата на подаване на заявлението, в които има наличие на информация на месечна база за:
- а) Приходи;
  - б) Преки разходи;
  - в) Оперативни разходи;
  - г) Нетна печалба.
4. Представено е описание на прототип или минимално жизнеспособен продукт.
5. Представени са необходимите доказателства за декларираните обстоятелства в заявлението, преведени с легализиран превод на български език.
6. Изпълнено е поне едно от следните условия:
- а) Представена е диплома от университет сред първите 50 от Световна университетска класация на Центъра за световна класация на университети (CWUR) и референция за заявителя по проекта за принадлежност към първите 10% по успех;
  - б) Представена е фактура или друг разходооправдателен документ, че продуктите и/или услугите по проекта са били продадени и заплатени от поне един клиент, компания от класацията на списание Форчън 500 (Fortune 500);
  - в) Представено е копие на договор за инвестиция със специализиран международен фонд за дялово и рисково инвестиране, опериращ със средства от Европейски структурни и инвестиционни фондове и/или Европейския инвестиционен фонд, за не по-малко от 100 000 лева, както и препоръка издадена от съответния фонд за приноса на заявителя в проекта;
  - г) Представено е копие на договор или писмо за намерение за инвестиция от фонд за дялово и рисково инвестиране в Република България, опериращ със средства от Европейски структурни и инвестиционни фондове и/или Европейския инвестиционен фонд;
  - д) Удостоверение за качество (Seal of Excellence) по програмите „Хоризонт 2020“ или „Хоризонт Европа“ за проекта;
  - е) Проектът е отличен на специализиран конкурс или състезание в областта на иновациите и предприемачеството, организирани от Европейската комисия или Европейската космическа агенция;
  - ж) Доказателство за публикувани поне 2 статии в горните квартали Q1 или Q2 в международните бази данни Scopus или Web of Science.

(6) Експертният съвет извършва оценка на представената информация, по следните критерии, съгласно таблицата:

№	Критерии	1 точка	2 точки	3 точки
1	Обезпеченост със средства за издръжка на заявителя до реализация на продажби от проекта	Приложен е банков или еквивалентен документ, удостоверяващ наличието на лични средства на заявителя за поне 30 последователни дни преди датата на заявлението, покриващи размера на 3 минимални работни заплати в РБ.	Приложен е банков или еквивалентен документ, удостоверяващ наличието на лични средства на заявителя за поне 30 последователни дни преди датата на заявлението, покриващи размера на 6 минимални работни заплати в РБ.	Приложен е банков или еквивалентен документ, удостоверяващ наличието на лични средства на заявителя за поне 30 последователни дни преди датата на заявлението, покриващи размера на 12 минимални работни заплати в РБ.
2	Финансови прогнози и наличен капитал	Финансовите прогнози залагат ръст на приходите два пъти за първите три години, и е приложен банков или еквивалентен документ, удостоверяващ наличието на лични средства на заявителя, различни от критерии 1, за поне 30 последователни дни преди датата на заявлението, покриващи размера на всички оперативни разходи във финансовите прогнози за 3 месеца.	Финансовите прогнози залагат ръст на приходите от пет пъти за първите три години, и е приложен банков или еквивалентен документ, удостоверяващ наличието на лични средства на заявителя, различни от критерии 1, за поне 30 последователни дни преди датата на заявлението, покриващи размера на всички оперативни разходи във финансовите прогнози за 6 месеца.	Финансовите прогнози залагат ръст на приходите от десет пъти за първите три години, и е приложен банков или еквивалентен документ, удостоверяващ наличието на лични средства на заявителя, различни от критерии 1 за поне 30 последователни дни преди датата на заявлението, покриващи размера на всички оперативни разходи във финансовите прогнози за 9 месеца.
3	Клиентска мрежа	Наличие на договори за реализирани продажби, доказани с договори, разходооправдателни документи и банкови извлечения за минимум 100,000 лева за последните 2 години.	Наличие на договори за реализирани продажби, доказани с договори, разходооправдателни документи и банкови извлечения за минимум 200,000 лева за последните 2 години.	Наличие на договори за реализирани продажби, доказани с договори, разходооправдателни документи и банкови извлечения за минимум 400,000 лева за последните 2 години.
4	Инвестиции	Представено е копие на договор за	Представено е копие на договор за	Представено е копие на договор за

		инвестиция с фонд за дялово и рисково инвестиране, опериращ със средства от Европейски структурни и инвестиционни фондове и/или Европейския инвестиционен фонд, за не по-малко от 300 000 лева.	инвестиция с фонд за дялово и рисково инвестиране, опериращ със средства от Европейски структурни и инвестиционни фондове и/или Европейския инвестиционен фонд, за не по-малко от 600 000 лева.	инвестиция с фонд за дялово и рисково инвестиране, опериращ със средства от Европейски структурни и инвестиционни фондове и/или Европейския инвестиционен фонд, за не по-малко от 1 милион лева.
5	Валиден патент или валидно свидетелство за регистрация на полезен модел	Приложен е валиден патент или валидно свидетелство за регистрация на полезен модел за ЕС, САЩ или държави членки на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие, свързани с дейностите по проекта.	Приложено е валидно свидетелство за регистрация на полезен модел за ЕС, САЩ или държави членки на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие, свързани с дейностите по проекта, където кандидатът е заявител.	Приложен е валиден патент за ЕС, САЩ или държави членки на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие, свързани с дейностите по проекта, където кандидатът е заявител.
6	Бизнес план и презентация	<ul style="list-style-type: none"> - Нереалистичност на заложените хипотези, прогнози и планове. - Готовност за достигане до пазара и реализиране на приходи след 6 месеца. - Липса на предвидена възможност за мащабируемост на проекта. - Липса на възможност за развиване на екип и наемане на екип до 10 служители през първата година. - Липса на експортен потенциал. 	<ul style="list-style-type: none"> - Реалистичност на заложените хипотези, прогнози и планове. - Готовност за достигане до пазара и реализиране на приходи в рамките на до 6 месеца. - Наличие на възможност и план за мащабируемост на проекта. - Възможност за развиване на екип и наемане на над 10 служители през първата година. - Наличие на експортен потенциал. 	-

(7) Експертният съвет предлага отказ за издаване на удостоверение за проекти, които:

1. Не отговарят на изискванията за допустимост по чл. 6, ал. 5.
2. Са получили оценка на представената информация по критериите по чл. 6 ал. 6 по-ниска от 12 точки;
3. Заместник-министърът на икономиката и/или заместник-министърът на образованието и науката, от състава на Експертния съвет, са наложили вето за издаване на удостоверение.

(8) Заявлението и приложените към него документи се разглеждат в срок от 14 дни, след подаване на заявлението.

(9) Заявителят се уведомява за необходимостта от отстраняване на установени непълноти и/или неточности по представените документи и му се предоставя срок от 14 дни от получаване на уведомлението за отстраняването им.

(10) Когато в определения срок нередовностите не бъдат отстранени, министърът на икономиката издава мотивирана заповед за отказ за издаването на удостоверение.

(11) Заповедта за отказ се съобщава в 7-дневен срок от издаването ѝ и може да се обжалва по реда на Административно процесуалния кодекс (АПК).

Чл. 7. (1) В десетдневен срок от постъпване на заявлението, респективно от отстраняване на нередовностите съгласно чл. 6, ал. 9, Експертният съвет извършва проверка и оценка на заявлението и приложените към него документи и представя на министъра на икономиката доклад, който съдържа мотивирано предложение за издаване на удостоверение за високотехнологичен и/или иновативен проект или за отказ за издаване на удостоверение за високотехнологичен и/или иновативен проект.

(2) Мотивираното предложение по ал. 1 съдържа:

1. пълна и точна преценка с мотиви за издаването на удостоверението или
2. основания за отказ за издаване на удостоверението.

Чл. 8. (1) Министърът на икономиката се произнася по доклада, като:

1. издава удостоверение;
2. отказва издаването на удостоверение за високотехнологичен и/или иновативен проект.

(2) Министърът на икономиката отказва издаването на удостоверение с мотивирана заповед:

1. при непълноти и/или неточности в представените документи, които не са отстранени в срока по чл. 6, ал.9.
2. когато е представено предложение за отказ за издаване на удостоверение на основание чл. 6, ал. 7.

Чл. 9 (1) В Министерството на икономиката се създава и поддържа електронна база данни за всички кандидатствали за издаване на удостоверение за високотехнологичен и/или иновативен проект и за проектите, получили такова Удостоверение.

(2) Достъп до електронната база данни по ал. 1 имат Министерството на вътрешните работи, Министерството на външните работи и Държавна агенция "Национална сигурност".

Чл. 10 (1) Издадените удостоверения се вписват в електронната база данни на Министерството на икономиката.

(2) Електронната база данни по ал. 1 съдържа следната информация:

1. Номер и дата на заявлението за издаване на удостоверение;
2. Номер и дата на издаване на удостоверението;
3. Заявлението за издаване на удостоверението и приложените към него документи.

Чл. 11 (1) При промяна в данните и обстоятелствата, декларирани в заявлението за издаване на Удостоверение за високотехнологичен и/или иновативен проект и в приложените документи, заявителите са длъжни да подадат заявление по електронен път в Министерството на икономиката в 7-дневен срок от настъпване на промяната.

(2) Към заявлението по ал. 1 се прилагат документите, удостоверяващи промяната.

(3) В 12-месечен срок от първоначалното получаване на разрешението за пребиваване и стартиране на иновативна или високотехнологичната дейност заявителят представя по електронен път в Министерството на икономиката отчет за извършеното до момента, съобразно представения бизнес план и презентация и информация при кандидатстването, в т.ч. дали са станали съдружници или акционери в българско търговско дружество и дали притежават не по-малко от 50 на сто от капитала на дружеството, чийто предмет на дейност е заявеният при издаване на удостоверението.

(4) След изтичане на срока по ал. 3, заявителят представя информацията на всеки 6 месеца.

(5) В десетдневен срок от постъпване на заявлението по ал.1, Експертният съвет предоставя на министъра на икономиката доклад, който съдържа становище относно промяната в заявените първоначално дейности и заключение дали заявената промяна в данните и/или обстоятелствата ще се отрази неблагоприятно върху поетите от чужденеца при кандидатстването ангажименти за извършване на високотехнологична и/или иновативна дейност, по реда на чл. 7.

(6) В случай че първоначално издаденото удостоверение е изгубено или унищожено, министърът на икономиката издава дубликат след подадено заявление.

Чл. 12 (1) Удостоверението за високотехнологичен и/или иновативен проект се отнема с мотивирана заповед на министъра на икономиката, когато:

1. Се установи, че за издаването на удостоверението чужденецът е заявил неверни данни и/или не е уведомил Министерството на икономиката за промените в данните и обстоятелствата по чл. 11 в 7-дневен срок от настъпването им.
2. Създаденото в изпълнение на проекта търговско дружество е обявено в несъстоятелност или в открито производство по несъстоятелност, или сключило извънсъдебно споразумение с кредиторите си по смисъла на чл. 740 от Търговския закон, или е в производство по ликвидация;
3. В рамките на последните 12 месеца затрудненията или невъзможността за извършване на високотехнологична и/или иновативна дейност продължат повече от:

а) три месеца, ако създаденото в изпълнение на проекта търговско дружество е осъществявало високотехнологична и/или иновативна дейност по-малко от две години;

б) шест месеца, ако създаденото в изпълнение на проекта търговско дружество е осъществявало високотехнологична и/или иновативна дейност две години или повече;

4. Контролните органи на Министерството на труда и социалната политика установят нарушение на трудовото законодателство по отношение на наетите по трудово правоотношение в изпълнение на удостоверението за високотехнологичен и/или иновативен проект лица.
5. Контролните органи на Националната агенция за приходите установят нарушение на данъчното и осигурително законодателство при или по повод реализирането на проекта или от лицата, кандидатствали с проекта.

(2) Заповедта по ал. 1 се съобщава в 7-дневен срок от издаването ѝ и подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(3) Министерството на икономиката уведомява за заповедта по ал. 1 Министерството на вътрешните работи, Министерството на външните работи и Държавна агенция "Национална сигурност".

Допълнителна разпоредба

§ 1. По смисъла на тази наредба:

1. "Чужденец" е лице по смисъла на чл. 2 от ЗЧРБ.
2. "Проект" е Заявлението за издаване на удостоверение за високотехнологичен и/или иновативен проект, наречен "Стартъп виза", заедно с всички приложени документи.
3. Прототипът е оригинален модел (или тестова ситуация), който включва всички технически характеристики на новия продукт или процес.
4. Минимално жизнеспособен продукт (МЖП) се отнася до техника за разработка, при която се създава нов продукт с достатъчно функции, за да задоволи ранните потребители. Окончателният набор от функции е проектиран и разработен само след обмисляне на обратна връзка от първоначалните потребители на продукта. МЖП обикновено има достатъчно стойност, така че потребителите са готови да го използват или да го купят, демонстрира достатъчно бъдещи ползи за задържане на ранните потребители, осигурява обратна връзка за насочване на бъдещото развитие.
5. Високотехнологичен е проект, който предвижда осъществяване на основната икономическа дейност в един от следните раздели, съгласно Класификатора на икономическите дейности (КИД 2008)
Код по КИД   Икономическа дейност
№   **Високотехнологични производства**
C21   Производство на лекарствени вещества и продукти
C26   Производство на компютърна и комуникационна техника, електронни и оптични продукти
Високотехнологични услуги с интензивно използване на знания
J59   Производство на филми и телевизионни предавания, звукозаписване и издаване на музика

- J60 Радио- и телевизионна дейност
- J61 Далекосъобщения
- J62 Дейности в областта на информационните технологии
- J63 Информационни услуги
- M72 Научно-изследователска и развойна дейност;

6. **Иновативен** е проект, който осигурява иновативност и пазарна приложимост на съответната иновация изпълнявайки поне едно от следните условия:
  - иновацията е защитена с валиден патент за изобретение;
  - иновацията е защитена с валидно свидетелство за регистрация на полезен модел;
  - предлаганата иновация представлява новост на световния/европейския пазар и превъзхожда алтернативните решения.
7. „Временно затруднение или невъзможност за извършване на високотехнологична и/или иновативна дейност“ е налице при наличието на едно или повече от следните обстоятелства: временно намалена работоспособност поради заболяване или професионална болест на две или всички лицата, кандидатствали със сертифицирания проект, загуба или увреждане на техника и/или технология, необходима за извършването на дейностите по проекта, настъпване на форс-мажорни обстоятелства и други обстоятелства от извънреден и непредвиден характер, които спират или забавят развитието на проекта.
8. Фонд/ове за дялово и рисково инвестиране са юридически лица, които управляват и инвестират чужди и/или собствени средства, с цел инвестирането на тези средства в рискови/дялови високодоходни активи.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 2. Наредбата се приема на основание чл. 24п, ал. 3 от Закона за чужденците в Република България.